

Que parte per s'entresaunar;
 Quand nos canton sei merevilhas,
 S'a ben gafolhat son sadol,
 Coma un chin de l'adobador
 Dins lo sang jusqu'a la cavilha
 Suson que plora, es une impia!...

Dién qu'es la lei, afrosa lei ...

Mestre Moscó, lo vièlh mondaire,
 Que siam vesins, e qu'a servit,
 Sovent nos a contat, pecaire,
 Lei desastres m'onte s'es vist.
 Quand mi figuri son armada
 Perduda au fons de l'estrangier,
 Tant de malurs, tant de dangiers,
 Que m'estanalhon mei pensadas,
 Ne'n siáu a la desesperada!...

Dién qu'es la lei, afrosa lei ...

Esconde-ti: fau pas que partes!
 Avans tot duves escapar.
 Lei mestres diràn que desartes:
 la lei dau Senhor va dis pas!...
 Qu'es que reclama, la patria?
 Buai! De sei drechs tacats de sang!
 Per ieu, la França es mon enfant!...
 Sei drechs!.....Suson ni la paurilha
 N'an pas manco leis escorrilhas!...

*Dién qu'es la lei, afrosa lei
 Que cresta mai tant de familhas!*

*L'abolissèt nòstre bòn rei;
 Si suiviá plus dedins Marsilha!
 Es pas la lei: es un orror;
 Es un decret de l'Amperor!
 Es lo cotèu de la tripièra
 Au còr dei mèras!*

TOME 1

16 grammes de chants d'Occtanie
 & un du Pays Basque

ÉTÉ 2023

Vaquí lo polit mes de mai
Provençal maritime

Horregatik iriki zizkidaten atea
 Egin nezan hegaz,
 Baina luze gabe oharu nintzen
 Hanka harkaitz bat
 Lotu zidatela
 Kate motz eta astun batez.
 Gero arrano bihurtuko nintzanean
 Kaiola hautsita aldegingo
 Nuen beldurrez,
 Libro nintzela sinistaz
 Nahi zidaten,
 Horregatik iriki zizkidaten atea
 Egin nezan hegaz,
 Baina luze gabe oharu nintzen
 Hanka harkaitz bat
 Lotu zidatela
 Kate motz eta astun batez.

Aici la vida es plan tranquila
 Per de que quitas ton chanter
 M'en cal anar de vila en vila
 M'enrafinar dins lo mestier
 Te cal d'argent per lo volatge
 Tan de camin te costarà
 Van a pe pòrti mon bagatge
 E mon mestier m'en noitrà
 Tant coratjós per tan de siegues
 Rescontraràs mai d'un dangier
 Ai un pistolet dins mas bras
 E mon baston de cordonha
 Pendent l'ivèrn pendent l'auratge
 Regreteràs ton avairon
 Nos fraires de companhonatge
 M'aculhiràn dins lo foiron
 E la rosa que tant t'agrada
 S'anava trobar lo temps long
 A mon retorn s'es maridada
 M'entornarai pels camins grands

Aici la vida

Aveyron

Repic

Tot lo poble ti saluda
 Eu se'n torna et tu te'n vas
 Ta darriera ora es venguda
 Adieu paure Carnavas !

Adieu paure, adieu paure
Adieu paure Carnavas !
Tu te'n vas et ieu m'entorn !
Adieu paure Carnavas !

Adieu ta bèla joïnessa
Vai ti sias pron divertit
As acabat tei richessas
Ara deves te'n repentir
Repic

S'es verai qu'as fach ripallas
Qu'as dansat dins de palaïs
Vai ! Resta nu sus la palha
E plen de fen coma un ai
Repic

Adieu tu que ti chalavas
Que ti sias vist' adorar
Adieu lei sous qu'escampavas
Ara la roda a virat
Repic

Ti fau cambiar de regime
Et se vos pas lo subir
Per ti punir de tei crimes
Martias ! anam ti chabir
Repic

Adieu vielh paire dei vicis
Lo carema es arribat
Es lo jorn de la justícia
Adieu tu cu vas crebar
Repic

Adieu Paure Carnaval > 3
Aici la vida > 4
En calant de Cimiez > 5
Eran tres fraïres > 6
Es aici lo mes de mai > 7
Fanfarneta > 8
I avià un brave vesin > 10
Joan Peirol > 11
Jorns de mai > 11
L'amolaire > 12
La despartida > 13
La Libertat > 14
La Noviota > 15
Lo boier > 16
Los podaires > 17
Nòu calelhs > 18
Su lu pont de Mirabèl > 19
Suzon va dire a sa maire > 19
Txori Ttikia > 20
Vaqui lo polit mes de mai > 21
Veusa Megi > 23

Veusa Megi

Paroles du poète du peuple marseillais Victor Gelu
Musique et arrangements de Manu Théron

Aier as passat la refòrma
Aviam degun per n'ajudar
Cadet: siàs bastit dins lei fòrmas;
As tirat trege, e siàs sordat!
Lei cocha buous, sus nòstreï terras,
Fan son rabalh per la tuariá;
Li vas garnir sa bochariá,
Mon bel anhèu; vas a la guerra
Pagar l'impòst de ma misèra!

*Dién qu'es la lei, afrosa lei
Que cresta mai tant de familhas!
L'abolissèt nòstre bòn rei;
Si suiviá plus dedins Marsilha!
Es pas la lei: es un orror;
Es un decret de l'Amperor!
Es lo cotèu de la tripièra
Au còr dei mèras!*

Au bot de v'onze ans de mariagi
Ton pèra, en morent, m'a laissat
Set orfelins dau pus bas iagi
Sensa una piela dins lo sac.
Ai esemptat per privilegi
Ton ainet, lo gala-bon-temps,
E vuei, Cadet, tu mon sostien,
Ti venon prendre a veusa Megi!
Mi n'es mòrt cinc; sauvì lo piegi!...

Dién qu'es la lei, afrosa lei ...

Quand leis avesque après la messa,
Au nom d'un Dieu enverinat,
Venon benesir la joïnessa

Que non pas tu, marrit cantaire ! »

La norriá mai sens' ren faire,
Amé l'espasa a son costat.
N'en pòrta lo capèu bordat

Que li fa ben faire la dama.
Am'un mossut de la campanha
S'es maridada i a ben lòntems
« Catarina se pòrta ben.

Coma se pòrta Catarina.
Demandarai à sa vesina
Davant sa pòrta passarai.
Quand de Marselha revendrai,

Pensarai plus d'aquesta filha !
M'embarcarai drech à Marselha,
M'en anarai, m'embarcarai,
Ieu sabi ben çò que farai.

Se trufarà ben de nosautres.
Ta mia n'aima quauquets autres,
Se ta mia l'avie vògut.
Aquò me facharié per tu

E lo gran mai se desplantava
Se endurmiguet se sommelhava
Lo galant se endurmiguet
Mai a l'entorn de mieje nuit

Serà lo galant de la bèla
Cu li metrem per sentinèla ?
Un sordat de cada costat ?
Cu li metrem per lo gardar ?

Puta de mal d'amor que tant me tormenta
Puta de mal d'amor que n'en pòdi pas
Puta de mal d'amor que tant me tormenta
Puta de mal d'amor

Suzon va dire a son paire qu'un remèdi a l'amor [Bis]
un remèdi a l'amor pòdi pas dire
ta maire a totjorn aïmat jamai sans li dire

Segur qu'aquò n'es pas gaire remèdi a l'amor
un remèdi a l'amor vòli coneisse
que l'amor me fa virar lo sang en vinagre
Puta de mal d'amor que tant me tormenta
Puta de mal d'amor que n'en pòdi pas
Puta de mal d'amor que tant me tormenta
Puta de mal d'amor

Suzon va dire a sa tanta qu'un remèdi a l'amor [Bis]
un galant fariá per tu paura inocenta
Endevineretz lo mal que tan me tormenta
Endevineretz lo mal que tan me tormenta
Endevineretz lo mal que tan me tormenta

Txori Ttikia

Pays Basque – Benito Lertxundi – Version BBAX

Txori Ttikia nintzelarik
Esan zidaten,
Kaiolan bizitzeko
Sortua nintzela,

Bis

Gero arrano bihurtuko nintzanean
Kaiola hautsita aldegingo
Nuen beldurrez,

Libro nintzela sinistarazi
Nahi zidaten,

T'endenrèm pas quand sieguen mila
Adieu ! Pensa à ton vielh cloquier
Adieu ! M'en vau de vila en vila
M'enrafinar dins lo mestier

En calant de Cimiez

Pays niçois

Siàu un gròs malurós,
Escota joventura !
Siàu estat amorós,
N'ai agut d'aventuras
Un jorn a Cogordons,
Ai gastat la mieu vida
Despuei de l'abandon
De la mieu Margarida.

En calant de Cimiez
Sota d'una figuiera
Ai rescontrat Nouré
'mbé la mieu caliniera.

Aquò es lo destin
Que lo bon Diéu m'a donat
Ai pilhat lo fusiu,
Ai tuat la pichona.

E despuei d'aqueu jorn,
Pensi à l'infidela
En regretant totjorn
La sieu fin tant crudela.
En lo prat de Cimiez
Vos pòrti la mieu pena,
En plorant lo malur
De la mieu Margarida

seus pensar qu'aici nos fa tresfosir!
Lo pintaràn a la vila
en pensant al vin que fastiam venir
Ai podat l'amor tranquila
m'en soi enanant podar!
E pr'aquò nos cal anar
soi pas arribat vèch d'ase,
Del camin fins a la rasa
ne'n vesi pas jamai la fin.
e poda que podaràs
aqueste reng de bon matin
Fa bèl temps qu'ai atacat

Los podaires

Quand sarai morta enterrat-me
Au trefond de l'arcada
Au trefond de l'arcada
E lei romieus que passaràn
Prendron d'aiga senhada
Prendron d'aiga senhada
E diran cu qu'es morta aici
Es la paura Bernada
Es la paura Bernada
S'es en anada en paradís
Soleta ambè sei cabras
Soleta ambè sei cabras

Ieu m'en vau au buesc subran [Bis]
Gironfla mirelaira
Copar lo mai a una
I e tot en lo li copant [Bis]
Gironfla mirelaira
Lo tambour ne trapa
I e tot en lo li portant [Bis]
Gironfla mirelaira
Lo violon violonava
I e tot en lo li plantant [Bis]
Gironfla mirelaira
Lo flitre ne jugava
E durbes mia durbes [Bis]
Gironfla mirelaira
Vau defonci la porta
E n'ai mon paire charpentier [Bis]
Gironfla mirelaira
Mi fara'na tra porta

Fanfarneta

Version provençale

Fanfarneta se leva
Tra la la la la, tra la la la,
Landeriva !

Très oras d'avant jorn. [Ter]

Ne'n pren sa colonheta

Tra la la la la...

Ne'n pren sa colonheta

Ambè son pichon torn. [Ter]

Aveyron - Rouergue

**“A ! la serventa !, [Bis]
Ont es la dama del castèl ?
A ! la serventa !
Ont es la dama del castèl ?**

Version Provençale

**Su lu pont de Mirabèl,
Catarina plorava.
Su lu pont de Mirabèl,
Catarina lavava.**

Languedoc – Version de "La mal coiffée"

*Segur qu'aquò n'es pas gaire un remèdi a l'amor
Segur qu'aquò n'es pas gaire un remèdi a l'amor
un remèdi a l'amor vòli coneisse
que l'amor me fa virar lo sang en vinagre*

Es aici lo mes de mai
Ronde du Quercy
Gironnla mirelaira
Cadun va cerca mia
Bis

— Soi pas serventa, [Bis]
 Mès soi la dama del castèl,
 Soï pas serventa,
 Mès soi la dama del castèl.
 — A... ma sorreta, [Bis]
 Quan t'a mes dins aquel estat,
 A... ma sorreta,
 Quan t'a mes dins aquel estat ?
 — Aquò's, mos fraïres, [Bis]
 Lo mèstre que m'avètz ballat,
 Aquò's, mos fraïres,
 Lo mèstre que m'avètz ballat."

Chant de neuf

La manrega que pren l'aire
Cers o martin quora bufà,
sabi pas ont me vitar.
Me manca pas qu'un gavèl
per me venir foètar la gauta,
E pr'aquò, ...
Repic
Amb lo fre que me desvèria
sol romput cal acabar.
Lo nas bufà tan va la mèca
finissi pas de tremolar.
Cresques que la vida es dura
ambe tota aquela frescura,
E pr'aquò ...

Quand lo nòvi si desrevelha
Tròba pas la nòvia enluech
"portatz lo lume e la candéla
Que tròbi pas la nòvia enluech"
Tra-la-la lero, Tra-la-la-la-la-la-la

Quand met lo cap a la fenèstra
Entend cantar lo coguièu
"taisa ti donc marrida bèstia
Coma l'auràs sachut tant lèu
Tra-la-la lero, Tra-la-la-la-la-la-la

Lo boier

Version provençale

Quand lo boier ven de laurar
Planta son agulhada
a,e,i,o,u
Planta son agulhada

Troba sa frema au pè dau fuech
Tota desconsolada
a,e,i,o,u
Tota desconsolada

Si siatz malauta digatz-ò
Vos farai un alhada
a,e,i,o,u
Vos farai un alhada

Per saboraire li metrai
Lei banas d'una cabra
a,e,i,o,u
Lei banas d'una cabra

Toei les torns que virava
Tra la la la la la...
Toei les torns que virava
Fasiá 'n sospir d'amor. [Ter]

Sa maire la va veire
Tra la la la la la...
Sa maire la va veire
- Ma filha qu'avètz-vos ? [Ter]

N'avètz lo mau de tèsta
Tra la la la la la...
N'avètz lo mau de tèsta
Ò ben lo mau d'amor ? [Ter]

- N'ai pas lo mau de testa
Tra la la la la la...
- N'ai pas lo mau de testa
Nimai lo mau d'amor ? [Ter]

- Ne'n plorètz pus, ma filha
Tra la la la la la...
- Ne'n plorètz pus, ma filha
Que vos maridarem [Ter]

Vos donarem un prince,
Tra la la la la la...
Vos donarem un prince,
Vò lo fièu d'un baron [Ter]

Ieu vòli pas d'un prince,
Tra la la la la la...
Ieu vòli pas d'un prince,
Ni d'un fièu d'un baron [Ter]

Vòli mon amic Piarre
Tra la la la la la...
Que n'es dins la preson [Ter]
- Bèla, ton amic Piarre

N'i manca pas de trabalh
Aval aval dins aquel vilatge
Tira li ra li li lari lonla
Tira li ra li li lari lonlèr
E ro zo tso tso tso tso
L'amolair val ben pus mens
Mai que lo mestier valga gaire
Quoque siàsca paure d'argent
Viva lo mestier deis amolaires

Quercy - Lot

L'amolair

Repic

Pron leu passon lei jorns de mai
Lo temps de l'estiu encara mai
Se fa maufigar
de pas laissar passar
Vostre bela joinessa
Leu passa l'age deis amors
Lo vent boffet n'empòrta la flor
Que totei lei joias de l'amor
Pas longtemps son flordas
E per lei veire appareisse un jor
Li fa docament calinar
Mandar de potons,
un pau d'empertot
Donar lo melhor de son ama
Li prenem la man
e puei en l'aimant
Li faire lo juech deis amants

Sarà la despartida, òh jòia de còr e d'amor
Sarà la despartida, òh jòia de còr
Pilha-ti bèla aqueu massolin [Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

[Bis]

Tra la la la la la...

- Bèla, ton amic Pèire

Ti lo pendolarem [Ter]

- Se pendoratz mon Piarre

Tra la la la la la...

- Se pendoratz mon Piarre

Pendoratz nos toei dos [Ter]

I avià un brave vesin

Trad. du Limousin – Paroles remaniées, Laurent Cavalié

I avià un brave vesin

Bis

M'avertissià ser e matin

Camarada, camarada, los òmes fan pas trop plan

Mentre que trimas la jornada

Bis

n'ia que se van engraiassar

Ò non cresi pas aquò

Bis

los òmes fan pas coma aquò

Camarada camarada caminarem totis dos

Bis

se ieu te ba fau pas veser

me diràs michant garçon

Lo pauras a pas mancat,

Bis

pels camins se n'es anat

Camarada, camarada, ai vist los espleitadors

Bis

e los què triman la jornada

per ganhar tres pecalhons

Oi, oi, oi, que farai ieu,

Bis

oi, oi, oi, que pòdi far ?

Camarada, camarada, trimes pas per los patrons

Bis

los que te manjan la jornada

coma lo lop l'anhelon

Mai leis autrei ti fan rotar,
Lei gròs cacans 'mbé sei familhas

Leis enemics de la paurilha

Car ton nom tu, ò santa filha

Es Libertat.

Ò Libertat coma siàs bela

Teis uelhs brillhan coma d'ulhauç

E croses, liures de tot mau,

Tei braç fòrts coma de destraus

Sus tei mamèlas.

Mai puei, perfés diés de mòts raucs

Tu pus doça que leis estelas

E nos treboles ò ma bela

Quand baisam clinant lei parpèlas

Tei pès descauç.

Tu que siàs poderosa e ruda

Tu que luses dins lei raions

Tu qu'as una vòtz de cleron

Uei sòna sòna a plens parmons

L'ora es venguda.

La noviota

Version provençale maritime

Ont'anarem paura noviota

Ont'anarem passar la nuech?

Amont dins una cambra,

Totei dos dins un liech

Tra-la-la lero, Tra-la-la-la-la-la-la

Mai en disènt lo pater noster,

Lo nòvi se's endormit

La nòvia se's enanada

Dormir 'mé lo cosin

Tra-la-la lero, Tra-la-la-la-la-la-la

En lei laissant s'envolejar
Esperetz pas trop, faguez pas lei fau,
ambe le risolets, que dan en cada calinaire

Se fan de colliers,

per carrièras van passejar

E en bracetto van en pareu

que fan gaudir leis chatas

Arribon la prim'e lo solem

Version: Manu Thèron-Cor de la plana
Village de Rudelle – Lot

Jorns de Mai

Fraire de la mar, fraire de la còsta,
l'aiga nos porta al nòste destín
la libertat es l'aire e la vela,
la libertat, l'onda e lo dalín.

Tuchi i Engles e Napoleon

e dins lo cul aquel Emperi,

ma vida val la mia finicion,

Mòri per estre çò que eri,

sies abitudada, vida e pantalh

l'aire e la tela, vòli dire,

aquesta mar es tot çò que ai

La libertat es l'aire sul morre,

devina encar lo pòrt de Tolon

pian pian ven desaparèisser l'era,

scrasaàs dal cèl, aval a l'horizont

Ara s'envisquen li lumieras,

Bourée – Provençal maritime

Joan Peirol

Del mòrts de fam siàs la mestressa,
D'aquelei qu'an ges de camia
Lei sensa pan, lei sensa liech
Lei gus que van sensa soliers
An tei careças.

Siàs la Venus.

Siàs una flor de barricada

Teis uelhs senton la fusilhada

Ta cara es negra de fumada

Siàs la musa del paurei gus

Ò bona musa.

Uei sòna sòna a plens parmons

Tu qu'as una vòtz de cleron

Tu qu'as sus leis ancas tei ponhs

Tu que siàs arderosa e musa

Textes Joachim Gasquet - 1862 - Arrêts Manu Thèron

La Libertat

Era na tant bèla chata, òh jòia de còr

Diguèron que grand dauumage, òh jòia de còr e d'amor

Diguèron que grand dauumage, òh jòia de còr..

Lei gens que l'eron a l'entorn [Bis]

La bèla tòmha mòrta, òh jòia de còr e d'amor

La bèla tòmha mòrta, òh jòia de còr

An dansat 'na correnta vò doas [Bis]

Anarai ai vòstre dansas, òh jòia de còr e d'amor

Anarai ai vòstre dansas, òh jòia de còr

Ai vòstre nòças l'anarai [Bis]

Vos convidarai ai nòças, òh jòia de còr e d'amor

Vos convidarai ai nòças, òh jòia de còr

E d'aquí a quanquei jorns [Bis]